

Eindrapportage 2021

Rapportage over de activiteiten en rekening van de regionale portefeuillehoudersoverleggen (PHO)

Ruimte en Landschap,
Bereikbaarheid,
Duurzaamheid,
Economie
Wonen

*Deze PHO coördineren de bestuurlijke aanpak
binnen de regio op de betreffende thema's
en
zorgen voor afstemming t.b.v. de inbreng van de regio
in de Metropool Regio Amsterdam*

Ambtelijk Coördinatieteam Zaanstreek-Waterland (ACT)
Januari 2022

Ruimte en Landschap

Naam PHO	Ruimte en Landschap
Voorzitter(s) <i>(de regionale pfh op dit thema)</i>	Astrid van de Weijenberg (Waterland) Landschap Thijs Kroese (Purmerend) Ruimte
Themasecretaris <i>inhoudelijk en logistiek</i>	Fulco van den Berg (Waterland), Landschap Cees van Wijnen (Purmerend/Beemster), Ruimte
Ondersteunend gemeentesecretaris	Erich Dijk (Waterland), Landschap Hermi Wellage (Purmerend), Ruimte
Verwachte onderwerpen	1. Regionale Bestuurlijke- en ambtelijke bijeenkomsten, conferenties; 2. Opstellen regionaal handelingskader landschap Zaanstreek-Waterland; 3. Implementatie Verstedelijkingsstrategie (Rijk/Regio) en coördinatie ZaWa; 4. Opstellen van gebiedsplannen rond OV-knooppunten in het kader van Bereikbare Steden (Versnellingsopgave Woningbouw); 5. Gezamenlijke regionale aanpak m.b.t. o.a. Omgevingsverordening, Gebiedsvisie, RES; 6. Verbinding tussen MRA Klimaatadaptatie en Klimaatadaptatie ZaWa; 7. Regie op integraliteit tussen thema's.
Voortgang op de onderwerpen	Ad1. Een ambtelijke conferentie was in voorbereiding i.s.m. de provincie m.b.t. regionale samenwerking. De planning was dat het afgelopen najaar zou gaan plaatsvinden. Echter, door coronamaatregelen was dat niet mogelijk. De conferentie zal eventueel in 2022 alsnog plaatsvinden. Ad2. In het afgelopen jaar is gewerkt aan de onderzoeksopzet voor het regionaal handelingsperspectief landschap en heeft het PHO de opzet goedgekeurd. Een extern bureau gaat het handelingsperspectief maken. Daartoe is inmiddels ook opdracht verleend. Het handelingsperspectief dient de samenwerkingsagenda op het thema landschap nader te concretiseren. Ad3. ZaWa heeft medio 2022 gereageerd op de 2^e versie van het MRA Verstedelijkingsconcept. Het Verstedelijkingsconcept versie 3.0 is eind 2021 aan colleges en raden toegestuurd ter onderschrijving. De planning is dat versie 3 in januari/februari 2022 ter besluitvorming in de raden behandeld gaat worden. De definitieve versie zal dan onderdeel worden van NOVI en de Agenda Noord West Nederland en structureel onderdeel worden van de integrale bestuurlijke agenda's in de MRA platforms en regio's. Ad4. Voor Bereikbare Steden hebben Zaanstad en Purmerend eind 2021 hun Gebiedsplannen ingeleverd. Deze Gebiedsplannen vormen de kern van de propositie die de MRA voorlegt aan het rijk i.h.k.v. de woningbouwversnelling nabij OV-knooppunten in deze metropool. Het doel is om met de ontwikkeling van de Sleutelgebieden/Stadsharten grote toegevoegde waarde te creëren voor ZaWa alsook voor de gehele MRA op gebied van mobiliteit, economie, (maatschappelijke) voorzieningen en woningaanbod. Ad5. De RES 1.0 is gezamenlijk aangeboden en de raden hebben deze in mei/juni vastgesteld. Voor de Omgevingsverordening is halverwege het jaar een

	bestuurlijke zienswijze ingediend. De provincie behandelt begin 2022 de partiele herziening van de Omgevingsverordening. Ad6. Het regionale Klimaatadaptatieplan en de lokale Klimaatadaptatieplannen zijn vastgesteld in de raden. Daarnaast heeft de MRA ook Klimaatbestendig Nieuwbouw vastgesteld welke weer gekoppeld zijn aan elkaar. Een intentieovereenkomst met externe partners is afgelopen jaar ondertekend. Ad7. Door het organiseren van gezamenlijke ambtelijke en bestuurlijke overleggen en elkaar uit te nodigen bij regionale overleggen, heeft Ruimte/Landschap een centrale rol voor wat betreft het bevorderen van de samenhang tussen ruimtelijke opgaven en de afstemming daarover. Dit is inmiddels regulier werk geworden.
--	---

Bereikbaarheid

Naam PHO	Bereikbaarheid
Voorzitter(s) <i>(de regionale pfh op dit thema)</i>	Rosemarijn Dral (Oostzaan)
Themasecretaris <i>inhoudelijk en logistiek</i>	Desiré Peters (Zaansstad)
Ondersteunend gemeentesecretaris	Anita Vergouwe (Oostzaan)
Onderwerpen	1. Strategische Agenda 2. Sterke OV-concessie Zaanstreek-Waterland 3. Goede noord-zuid OV-verbindingen 4. SPES-aanvraag Versnelling Zero Emissie Stadslogistiek
Voortgang op de onderwerpen	De regio heeft in gezamenlijkheid de Strategische Agenda Bereikbaarheid opgesteld. Deze is in november ook vastgesteld door alle colleges en gedeeld met de raden. De agenda geeft richting aan de samenwerking in de regio en aan onze samenwerking met anderen. Het is een agenda met gedeelde ambities en opgaven om de bereikbaarheid en mobiliteit in onze regio te verbeteren. Het is een vetretpunt voor onze samenwerking en vraagt om verdere uitwerking. Het jaarplan 2022 geeft inzicht in welke onderwerpen we in het aankomende jaar gaan oppakken. Werken aan een sterke OV-concessie in Zaanstreek-Waterland is één van de actiepunten van de Strategische agenda. In 2021 zijn de eisen vastgesteld in een Programma van Eisen. Daarop hebben de gemeenten uit de regio zienswijzen ingediend. De aanbesteding en implementatie vindt plaats in 2022. Er zijn diverse onderzoeken in uitvoering ten behoeve van een hoogwaardige noord-zuid OV-verbindingen: Hoornse Lijn, HOV ZaanIJ-corridor en Amsterdam-Purmerend. Oplevering van de rapporten vindt plaats in 2022. Op basis van de uitkomsten en samen met de Vervoerregio Amsterdam en Provincie bepalen we dan de lobby-strategie. Dit is onderdeel van de Strategische Agenda Bereikbaarheid. Tot slot is een samenwerking aangegaan met Royal Haskoning DHV via een SPES-traject. SPES staat voor Samenwerkingsproject Expertpool Stadslogistiek en is een initiatief vanuit IenW. Royal Haskoning buigt zich over

	het project "Communicatie Zero Emissie Zones bestel/vrachtauto's". Het doel hiervan is om de ondernemers van ZaWa te ondersteunen richting Zero Emissie Stadslogistiek door een divers "informatiepakket" te bieden aan de ondernemers en dit pakket actief te promoten via de gemeenten van ZaWa. Uiterlijk in kwartaal 1 van 2022 is dit project afgerond.
--	--

Duurzaamheid

Naam PHO	Duurzaamheid
Voorzitter(s) (de regionale pfh op dit thema)	Annette Baerveldt (Zaansstad)
Themasecretaris inhoudelijk en logistiek	Maria Santman (Zaansstad)
Ondersteunend gemeentesecretaris	Duurzaamheid: Gerda Blom (Zaansstad) RES: Hans van der Woude (Edam-Volendam)
Verwachte onderwerpen	Duurzaamheid is een integraal onderdeel van alle actiethema's en heeft daarom veel links met andere PHO's. Vanuit integraliteit wordt in het PHO Duurzaamheid gewerkt aan: Regionale Energiestrategie (RES), Warmtetransitie (biogrondstoffen, geothermie, aquathermie en riothermie), Energiegebruik minderen, Circulariteit en Klimaatadaptatie
Voortgang op de onderwerpen	<i>Overall</i> Gestart is met een AO Duurzaamheid Zaanstreek-Waterland, puur gericht op kennisdeling en pilots. In het BO Duurzaamheid Zaanstreek-Waterland heeft een bredere uitwisseling plaatsgevonden. Zo is aandacht besteed aan inzichtelijk maken verduurzamen van eigen organisatie (CO2-prestatieladder), aquathermie, energiearmoede en circulaire houtbouw, naast de bespreking van de RES en input ten behoeve van het MRA Duurzaamheid. <i>Regionale Energie Strategie Noord-Holland Zuid (RES 1.0 NHZ)</i> In het kader van de RES is in de regio intensief samengewerkt en als Zaanstreek-Waterland een gezamenlijke input geleverd. Waar nodig is gezamenlijk opgetrokken, o.a. bij de Noorder IJ-plas. Ook communicatie is regionaal opgepakt, o.a. met een regionale communicatiestrategie, communicatie rond regionale en lokale bijeenkomsten en monitoring sociale media. In mei-juni 2021 heeft in de diverse raden besluitvorming plaats over de RES 1.0. In het najaar is gezamenlijke input geleverd voor het Uitvoeringsprogramma RES 1.0 NHZ. Besluitvorming hierover vindt december 2021-januari 2022 plaats. <i>Warmtetransitie in de wijken</i> Met elkaar leren over potentiële warmtebronnen, zoals geothermie en aquathermie, heeft centraal gestaan, waarbij zowel naar inhoudelijke als procedurele aspecten (zoals opsporingsvergunningen geothermie) is gekeken. <i>Energieverbruik verminderen</i> Er wordt samengewerkt op het gebied van energiebesparing door gezamenlijk subsidies aan te vragen en ondersteuning te organiseren voor burgers, die willen verduurzamen. <i>Circulariteit</i> De gemeenten werken aan circulariteit volgens het MRA programma. Daarin wordt gewerkt aan betere samenwerking en afstemming in de regio. Er heeft

	afstemming plaatsgevonden over de green deals (MRA green deal houtbouw) en is kennis gedeeld over diverse thema's o.a. houtbouw, circulair inkopen. <i>Klimaatadaptatie</i> In de gehele regio zijn lokale Uitvoeringsplannen klimaatadaptatie opgesteld, waarin het Regionaal Uitvoeringsplan Zaanstreek-Waterland 2021-2024 is opgenomen. Meer info over wat regionaal (o.a. in Zaanstreek-Waterland) speelt, staat op de website Samenblauwgroen.nl (gehost door HHNK). Daarnaast loopt de regionale communicatie-campagne WatZr, dat elk kwartaal een ander thema oppakt. Voor het tot uitvoer brengen van de regionale uitvoeringsagenda is gewerkt aan een voorstel voor externe inhuur om de voortgang in de acties - vooral in het kader van de Impulsregeling - te initiëren. De intentieovereenkomst met betrekking tot het MRA Basisveiligheidsniveau voor klimaatbestendige gebiedsontwikkeling is door meerdere partijen ondertekend. In 2022 is een markeringsmoment gepland voor alle partijen die deze overeenkomst hebben ondertekend.
--	--

Economische Zaken

Naam PHO	Economie c.a.
Voorzitter(s) (de regionale pfh op dit thema)	H. Schütt (Edam-Volendam)
Themasecretaris inhoudelijk en logistiek	G.J. Rep (Edam-Volendam)
Ondersteunend gemeentesecretaris	R. Kool (Wormerland)
Verwachte onderwerpen	1. Versterken toerisme Zaanstreek-Waterland 2. Ruimte voor bedrijvigheid 3. Scholing en arbeidsmarkt 4. Verduurzaming en energietransitie 5. Innovatieve bevordering
Voortgang op de onderwerpen	Door corona is het lastiger projecten tot uitvoering te brengen. De verwachting is dat enkele projecten pas in 2022 opgepakt kunnen worden, terwijl de start daarvan voorzien was in het eerste halfjaar van 2021. <i>Ad 1:</i> Op dit moment wordt sterk ingezet op het watertoerisme, waarbij de koppeling met andere vormen van toerisme wordt opgepakt. Projectbureau Vrolijk heeft de door hem ontwikkelde visie inmiddels gepresenteerd aan de portefeuillehouders in Zaanstreek-Waterland, die hebben hier mee ingestemd. In 2022 zal de visie verder uitgewerkt worden. Ook heeft Patrick Polle (DestinatieX) zijn visie op toeristische samenwerking in onze regio (inclusief enkele buurgemeenten) gepresenteerd. Ook de inhoud hiervan wordt in 2022 verder opgepakt. <i>Ad 2:</i> EZ is betrokken zowel in het Plabeka-overleg, als bij de ontwikkeling van de Verstedelijkingsstrategie. Er bestaat zorg in onze regio dat bij het ontwikkelen en creëren van ruimte voor woningen, de mogelijkheden voor bedrijven over het hoofd worden gezien. Bestuurlijk is aangegeven dat het zo zou moeten zijn dat voor iedere nieuwe woning ook een nieuwe arbeidsplaats moet worden gecreëerd. Het onderzoek naar een uitbreiding van de bedrijventerreinen in de driehoek Waterland-Edam-Volendam-Purmerend is begin 2021 opgestart. In de MRA is veel aandacht voor de spanning tussen woningbouw en het opofferen van bedrijventerreinen, hier participeert onze regio actief.

	Ad 3: Het Regionaal Werkbedrijf is inmiddels gestart, waarbij veel aandacht is voor de gewijzigde omstandigheden op de arbeidsmarkt, en de relatie overheid – onderwijs – ondernemers. Ad 4: Op dit gebied zijn de pijlen van Zaanstreek-Waterland vanuit EZ met name gericht op de doorontwikkeling van Houtbouw. Inmiddels heeft Houtbouw ook een plek gekregen in het landelijke groei- en investeringsfonds, en worden volgens het Triple Helix model plannen en acties ontwikkeld. Daarnaast is ROM InWest opgericht, waardoor bedrijven die plannen hebben op het gebied van duurzaam en groen herstel, alsmede circulaire economie, een beroep kunnen doen op de beschikbare fondsen in deze ROM. Ad 5: De op te richten ROM MRA/NHN richt zich met name op duurzaam herstel en innovatieve plannen ten behoeve van bedrijven die zowel innovatief als duurzaam (en gericht op circulaire projecten) actief zijn. Indien het niet mogelijk is middelen te krijgen op de financiële markt, kunnen zij onder voorwaarden een beroep doen op de ROM
--	---

Wonen

Naam PHO	Wonen
Voorzitter(s) <i>(de regionale pfh op dit thema)</i>	Songül Mutluer (Zaanstad)
Themasecretaris <i>inhoudelijk en logistiek</i>	Willeke Koops (Zaanstad)
Ondersteunend gemeentesecretaris	Gerda Blom (Zaanstad)
Verwachte onderwerpen	1. Versnelling en programmering woningbouw 2. Wijziging systematiek woonruimteverdeling 3. Stimuleren doorstroming senioren 4. Woonakkoord met provincie Noord-Holland 5. Regionale verkenning huisvesting statushouders
Voortgang op de onderwerpen	1. Dit is een doorlopend proces. Belangrijkste opgave voor Zaanstreek-Waterland is de zachte plancapaciteit (30.000 woningen tot 2030) om te zetten in harde plannen en tot realisatie te komen. In het woonakkoord is afgesproken de voortgang van nieuwbouw en programmering jaarlijks bestuurlijk te bespreken met de provincie. In MRA verband wordt gewerkt aan de woningbouwopgave via het opstellen van de verstedelijkingsstrategie, hebben Zaanstad en Purmerend een gebiedsplan opgesteld in het kader van het rijks-regio traject bereikbare steden en zijn er in het kader van de regeling woningbouwimpuls rijkmiddelen toegekend aan Zaanstad, Purmerend en Waterland. De 32 gemeenten in de MRA hebben ook het convenant houtbouw ondertekend. Er wordt gebruik gemaakt van MRA flexibele schil voor inzet van personeel. In het kader van het rapport ter Haar (huisvesting aandachtsgroepen) heeft de MRA zich aangemeld als pilotregio. 2. De beleidskeuzes zijn vastgesteld en de gemeenteraden hebben hun huisvestingsverordening hierop aangepast. De voorbereiding om tot uitvoering te komen is in volle gang, zoals afspraken over de beoordeling en toekenning van situatiepunten voor specifieke groepen. De implementatie duurt langer dan gedacht en brengt mede daardoor hogere en uitgestelde kosten met zich mee.

	3. Per 1 juli is de regeling 65PlusVerhuisVoordeel gestart, een samenwerking tussen acht gemeenten en acht corporaties in de regio om senioren te stimuleren naar een passende, gelijkvloerse woning te verhuizen om beter naar wens te kunnen wonen. Zo komen er woningen vrij voor andere woningzoekenden. De pilot omvat een voorrangslabél 'senioren Zaanstreek-Waterland' en het wegnemen van financiële drempels in de vorm van huurprijsbehoud na verhuizing en een tegemoetkoming in de verhuiskosten. De pilot wordt als experiment op basis van de Huisvestingsverordening voor een jaar uitgevoerd, waarbij 150 woningen worden aangeboden. De partijen hebben de intentie om bij succes van de pilot meerjarig samen te werken. Het aanbieden van woningen is op stoom gekomen (49 woningen per november) en de eerste verhuizingen zijn een feit (24 in december, 19 aanvragen voor verhuissubsidie toegekend en 6 in behandeling). Op basis van kwartaaloverzichten vindt bijsturing plaats, te weten aanpassingen op Woningnet en meer communicatie gericht op verhuizing vanuit een gezinswoning. 4. Het woonakkoord is door de colleges en GS vastgesteld. In het akkoord zijn ambitie en afspraken opgenomen over o.a. versnelling van de nieuwbouw, buitenstedelijk bouwen, duurzame nieuwbouw en wonen en zorg. Als start van uitwerking van de opgave voor wonen en zorg is een bestuurlijke werkbijeenkomst georganiseerd met de wethouders wonen en zorg. 5. De gemeenten hebben onder leiding van een extern projectleider locaties gezocht voor extra huisvestingsmogelijkheden voor statushouders in combinatie met andere doelgroepen. Dit bovenop de regionale halfjaarlijkse taakstelling.
--	---

Financiën

Samenwerkingsagenda MRA-Z/W	
Oorspronkelijk beschikbaar	1.793.686
Besteed 2018 t/m 2021	1.084.928
Restant beschikbaar per 1-1-2022	708.758
Begroting 2022	708.758
Saldo	0

Bedragen in €
Beschikbare eenmalige middelen SRA/ Vervoerregio
Startbedrag 1.793.686
Bestedingen 2018 / 2019
Bestedingen 2020
Bestedingen 2021 (netto)
Totaal besteed t/m jaar:

Resterende middelen per *:

Bedragen in €

Acties / thema's / projecten

Wonen

1. Versnelling en programmering woningbouw (dashboard)
2. Herziening syst. woonruimteverd. - portal situatiepunten, communicatie
3. Stimuleren doorstroming senioren (bruto kosten, vóór 50% subsidie)
50% subsidie Stimuleren doorstroming senioren
4. Woonakkoord (bruto kosten, vóór 50% subsidie)
50% subsidie Woonakkoord
5. Reg. verkenning opvang asielzoekers

Wonen totaal

Economie, Toerisme en Onderwijs/Arbeidsmarkt

1. Versterken toerisme Zaanstreek-Waterland
2. Ruimte voor bedrijvigheid
3. Scholing en arbeidsmarkt
4. Verduurzaming en energietransitie

Economie, Toerisme en Onderwijs/ Arbeidsmarkt totaal

Ruimte en Landschap

Organiseren van bijeenkomsten, conferenties, werkateliers

RO/Landschap Totaal

Duurzaamheid

Klimaatadaptie: wordt gedekt vanuit Impulsregeling
-voorw. toek.bestendig bouwen (natuurintessief/klimaatrobuust)
-onderzoek kwetsbaarheid bij overstroming

Reg. Energie Strategie

Duurzaamheid totaal

Bereikbaarheid (2021: kosten vallen onder Vervoerregio)

Projectvoorstel Knooppunten langs de Hoornselijn

Bereikbaarheid totaal

Overige kosten

Opstellen propositie

Heidag okt 21, Bierderij

Overige kosten

TOTAAL

2021		
Begroting	Realisatie	Begr vs. Real
	466.385	
	178.027	
1.009.500	440.515	-568.985
	1.084.928	

31-12-2021	708.758
-------------------	----------------

TOTAAL
Realisatie 2018-2021
1.084.928

Begroting 2021	Realisatie 2021	Begr vs. Real 2021
----------------	-----------------	--------------------

25.000	26.160	1.160
110.000	63.169	-46.831
360.000	30.412	-329.588
-180.000	-15.206	164.794
10.000	7.055	-2.945
-5.000	-4.995	1.473
80.000	77.346	-2.654
400.000	183.940	-214.592

Begroting 2021	Realisatie 2021	Begr vs. Real
----------------	-----------------	---------------

140.000	71.383	-68.617
176.500	116.620	-59.880
50.000	25.000	-25.000
15.000	0	-15.000
381.500	213.003	-168.497

Begroting 2021	Realisatie 2021	Begr vs. Real
----------------	-----------------	---------------

30.000	0	-30.000
30.000	0	-30.000

Begroting 2021	Realisatie 2021	Begr vs. Real
----------------	-----------------	---------------

40.000	0	-40.000
100.000	0	-100.000
53.000	27.280	-25.720
193.000	27.280	-165.720

Begroting 2021	Realisatie 2021	Begr vs. Real
----------------	-----------------	---------------

0	15.000	15.000
0	15.000	15.000

Begroting 2021	Realisatie 2021	Begr vs. Real
----------------	-----------------	---------------

5.000	0	-5.000
0	1.292	1.292
5.000	1.292	-3.708

1.009.500	440.515	-567.517
------------------	----------------	-----------------

Real. totaal 2018-2021

107.063
123.291
50.522
-15.206
18.706
-9.990
77.346
350.292

Real. 2018-2021

91.983
175.284
236.668
0
503.935

Real. 2018-2021

27.758
27.758

Real. 2018-2021

0
0
0
166.650
166.650

Real. 2018-2021

35.000
35.000

Real. 2018-2021

0
1.292
1.292

1.084.928
